

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การฝึกหัดครูเป็นบทบาทหนึ่งของระบบการศึกษา และอาจจะถือได้ว่าเป็นบทบาทสำคัญที่ทำให้บทบาทของการเปลี่ยนแปลงในส่วนอื่น ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปด้วย วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการผลิตครูที่อยู่กระจายไปทั่วราชอาณาจักรมากที่สุด จึงน่าจะถือได้ว่าวิทยาลัยครูจะต้องเป็นผู้คุมผลผลิตของการศึกษาของชาติที่สำคัญยิ่ง¹ บทบาทของวิทยาลัยครูจะต้องเป็นทั้งผู้นำในทางวิชาการและเป็นแหล่งทดลองเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางการศึกษา ผลงานการวิจัยค้นคว้าและความก้าวหน้าทางวิชาการควร เป็นสิ่งที่สถาบันการฝึกหัดครูนำไปเผยแพร่กว่าสถาบันการศึกษาระดับท้องถิ่นให้ได้²

การส่งเสริมการศึกษาในระดับวิทยาลัยครู ถือถือว่าเป็นการส่งเสริมเพื่อฝึกฝนให้นักศึกษาได้มีความคิดอย่างอิสระ ตามขอบเขตแห่งระบบประชาธิปไตย นักศึกษาในวิทยาลัยครูจะต้อง เรียนรู้ระบบและวิธีการที่จะให้บริการแก่สังคมได้³ แต่เนื่องจากว่าไม่มีระบบใดที่เหมาะสมและถูกต้องไปตลอดกาล จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบวิธี

¹ เจริญผล สุวรรณโชติ, "การเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตครูในวิทยาลัยครู," วิทยาสาร, ปีที่ 27 ฉบับที่ 6 (กุมภาพันธ์, 2519), หน้า 8.

² วิจิตร ศรีสะอาด, "สรุประบบ พี.ซี. กับสถาบันฝึกหัดครูเมื่อเป็นสถาบันอุดมศึกษา" คำบรรยายในการประชุมทางวิชาการ เรื่อง การฝึกหัดครูกับการรับใช้สังคม 3-7 กุมภาพันธ์ 2518 ณ วิทยาลัยครูลำปาง (พระนคร: เจริญวิทยการพิมพ์, 2518), หน้า 21.

³ สุวรรณ ธนัญญา, "การฝึกหัดครู," นิกรครู, ปีที่ 17 ฉบับที่ 20 (31 ตุลาคม, 2518), หน้า 6.

ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ มาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของระบบเดิม จากแนวคิดนี้ ศาสตราจารย์สำเภา วรวงูร⁴ ได้กล่าวไว้ว่า

... การเปลี่ยนแปลงระบบห้องเรียน การผลิตชุดการสอน การใช้สื่อมวลชนทางการศึกษา ระบบทฤษฎีวิชา รวมทั้งบทบาทของโรงเรียน วิทยาลัยชุมชน และศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาต่าง ๆ คือ แนวความคิดต่าง ๆ ของการแสวงหาระบบและวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม...

ปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่า การเรียนการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลางของห้องเรียนมักไม่ค่อยบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ในการสอน เพราะครูเป็นศูนย์กลางของการเรียน ซึ่งถ้าครูคอยคุณภาพ การเรียนการสอนก็ยิ่งจะบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ได้ยาก ความคิดเกี่ยวกับระบบห้องเรียนที่มีครูเป็นศูนย์กลางนี้ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์⁵ ได้เสนอความเห็นไว้ว่า

... การที่ครูเป็นผู้นำห้องเรียน จะเป็นการสร้างแนวโน้มนำให้นักเรียนเชื่อฟังและรับคำสั่งโดยปราศจากการโต้แย้ง เป็นการสร้างปมคอกอยู่ที่ให้นักเรียนส่วนใหญ่ นักเรียนจำเป็นของรีบ "กรอก" เนื้อหาวิชาจากครูอยู่ตลอดเวลา ไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น และไม่ส่งเสริมการมีความรับผิดชอบ และไม่รู้จักทำงานร่วมกัน เป็นหมู่

เพื่อส่งเสริมการคิดค้นแนวทางใหม่ เพื่อนำมาปฏิรูปการเรียนการสอน และเพื่อเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง ผู้วิจัยเห็นว่า อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ควรจะทำเป็นชุดการสอน ซึ่งชุดการสอนนี้ประกอบด้วยสื่อทัศนวัสดุประเภทต่าง ๆ ตามความ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴สำเภา วรวงูร, การประชุมสัมมนาการศึกษา, "นวกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการปฏิรูปการศึกษา," รายงานอภิปรายและปาฐกถา, 11-15 เมษายน 2518, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

⁵ชัยยงค์ พรหมวงศ์, "ศูนย์การเรียน : แนวทางใหม่สำหรับการปฏิรูประบบห้องเรียน," เอกสารอักษรสำเนา.

จำเป็น และแทนที่จะจัดห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลางของการเรียน ก็เปลี่ยนเป็นศูนย์การเรียน หรือศูนย์กิจกรรมการเรียนการสอน เรื่องศูนย์การเรียนนี้ ดร. สายหยุด จำปาทอง⁶ ได้กล่าวว่

... ศูนย์การเรียนซึ่งมีหลักการที่จะให้เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะทองเป็นผู้เรียนรู เมื่อเด็กแต่ละคนแต่ละกลุ่ม เด็กทองคิด ทองทำ และสถานการจำลอง คือ การสร้างสถานการณ์จำลอง และการสังเกตการสอนอย่างมีระบบ การสอนแบบจุลภาค การฝึกความไวต่อความรู้สึก กำลังเป็นนวัตกรรมที่โครงการฝึกหัดครูไทยกำลังจะทำ

มูลเหตุสำคัญที่ผู้วิจัยมุ่งที่จะวิจัยเรื่อง "การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.ศน)" ก็เพราะภาษาเป็นวัฒนธรรมมวลชน โดยคุณลักษณะทางภาษาเป็นสื่อสังคม ภาษาอังกฤษนับวันจะมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนทุกชาติ นับวันการผสมผสานกันระหว่างมนุษยชาติ เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจะเป็นมิติใหม่ของโลก ภาษาเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจความสัมพันธ์อันใกล้ชิด ภาษาจึงเป็นจุดแจดอกแรกที่จะเปิดไปสู่ประตูมิตรภาพระหว่างมนุษย์พวกหนึ่งกับอีกพวกหนึ่ง⁷ ภาษาเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความคิดให้กับคนชีวิตกับภาษานั้นจะต่อก้าวไปด้วยกัน⁸ ยิ่งประเทศไทยเราเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา เรา

⁶สายหยุด จำปาทอง, "นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการฝึกหัดครู," รายงานอภิปรายและปาฐกถา, 12 - เมษายน 2518, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

⁷กองวางแผนการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการประชุมทางวิชาการเรื่อง ปัญหาการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กไทย, 11-12 มิถุนายน 2513 (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513), หน้า 133.

⁸Hope W. Dunne, The Art of Teaching Reading : A Language and Self-Concept Approach (Columbus: Charles E. Merrill Publishing Company, 1972), p. VIII.

จำเป็นต้องศึกษาหาความรู้จากนวัตกรรมการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาประเทศ การเรียนภาษาอังกฤษเพื่อเป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ จึงเป็นการฉลาดและมองเห็นกาลไกลยิ่งกว่านั้น การที่ชนชาติของประเทศหนึ่งสามารถเรียนรู้และเข้าใจภาษาของอีกชาติหนึ่งย่อมเป็นการได้เปรียบทางการเมืองและด้านเศรษฐกิจหลายอย่าง⁹

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาการสอนภาษาอังกฤษปัจจุบัน ยิ่งเห็นความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนการสอนเสียใหม่ พิษณุ อุไรวรรณ¹⁰ ได้ชี้ให้เห็นปัญหาสำคัญอันหนึ่ง เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษว่า

... การหาครูสอนภาษาอังกฤษที่อยู่ในวงแคบกว่า (การที่ผู้เรียน) ก็ยอมหาโดยยากขึ้นไปอีกเป็นทวีคูณ เมื่อถึงคราวจัดตารางสอนประจำปีการศึกษาใหม่ วิชาอื่น ๆ จะถูกครูเลือกไปก่อน แล้วเหลือวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาสุดท้าย เมื่อไม่มีผู้ใคร่สอน ผู้บริหารก็จะโอนไปให้ครูคนใดคนหนึ่งซึ่งคิดว่าดีที่สุดแล้วรับไปสอน ครูคนนั้นก็จะต้องกล่ากลืนรับเอาไป ทำให้ผลการสอนไม่ดี...

จากปัญหาทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยที่ประสบในปัจจุบัน ปัญหาที่สำคัญอยู่ที่ครูและการจัดระบบอุปกรณ์การเรียนการสอน ยิ่งในวิทยาลัยครูมีอุปกรณ์โสตทัศนศึกษามากมาย แต่ก็ยังเก็บไว้ในตู้ไม้ไผ่ไม่ได้นำออกมาใช้อย่างเต็มที่หรืออย่างที่ควรจะเป็น อุปกรณ์ต่าง ๆ ในตัวของมันเองจะไม่ให้ความสำเร็จอะไรเลย นวัตกรรมการสอนจะมีประสิทธิภาพมากกว่า ถ้าทำเป็นชุดการสอนที่สำเร็จรูป ชุดการสอนนั้นควรจะเกี่ยวพันกันกับปัญหาและควรส่งเสริมชุดการสอนอีกชุดหนึ่งสัมพันธ์กันไปเรื่อย ๆ¹¹

⁹ กองวางแผนการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดิม, หน้า 133, 137.

¹⁰ พิษณุ อุไรวรรณ, "ความล้มเหลวของการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษา," วิทยาสาร, ปีที่ 26 ฉบับที่ 37 (15 พฤศจิกายน 2518), หน้า 10.

¹¹ Nicholas Bennett, "Promoting Educational Innovation and Technology : The Need for Greater Relevance at Lower Cost," The Seminar on Educational Innovation and Technology, Ministry of Education, Bangkok (August 20th - 22nd, 1975).

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาวิธีสร้างระบบชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.ตน)¹²
2. เพื่อศึกษาหาวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียนมาใช้เป็นเครื่องช่วยสอน
3. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นว่าจะใช้ไ้ตรงตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยครูชั้นปีที่ 1 ที่กำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนอันจะเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนวิชา "ภาษาอังกฤษ 3" ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.ตน) จะใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีขอบเขตดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการทดลองสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนมีกลุ่มละ 30 คน เป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูเชียงใหม่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา

¹²กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พุทธศักราช 2508 (พระนคร: โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2508), หน้า 15-20.

ศึกษา (ป.กศ.คน) ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษ 1 และ 2 มาแล้ว เป็นตัวอย่าง
ประชากรทั้งสิ้น 120 คน

2. ในการวิเคราะห์ผลการวิจัย จะไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศ
พื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม สภาพอารมณ์ของนักเรียน และสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน
ขณะทำการทดลอง

3. เรื่องที่ทำการทดลองคือ

3.1 คำกริยาที่ประกอบด้วยคำสองคำ (Two - Word Verbs)

3.2 คำคุณศัพท์ (Adjectives)

3.3 ประโยคที่มีกรรมสองตัว (Two - Object Sentences)

3.4 ประโยคปัจจุบันกาลสมบูรณ์ (Present Perfect Tense)

เรื่องทั้งหมดนี้เป็น เนื้อหาย่อยของวิชา "ภาษาอังกฤษ 3"

ขอตกลงเบื้องต้น

1. ผลของการวิจัยขึ้นอยู่กับ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ
การกลุ่มของนักศึกษา ตัวอย่างประชากร คือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
ปีที่ 1 (ป.กศ.คน ปีที่ 1) มีความรู้พื้นฐานทัดเทียมกัน

2. เนื่องจากเนื้อหาหน่วยในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ 3 มีทั้งหมด 5 หน่วย
แต่ระยะเวลาในการ เสนอผลการวิจัยมีจำกัด ผู้วิจัยจึงเลือกเนื้อหา เพื่อนำมาสร้างเป็นชุด
การสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน เพียง 4 หน่วย เท่านั้น

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

1. การเรียนด้วยชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน เป็นของใหม่
สำหรับนักศึกษา ผู้เรียนยังปรับตัวให้เข้ากับ การศึกษาวิธีนี้ไม่ค่อยได้ เนื่องจากความเคยชิน
กับวิธีการสอน ที่ครูเป็นผู้ป้อนความรู้ให้ จึงอาจเกิดข้อบกพร่องในการวิจัยครั้งนี้

2. วิชาภาษาจัดเป็นวิชาทักษะ และมีลำดับขั้นการสอนตามหลักภาษาศาสตร์ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน แต่การเรียนแบบศูนย์การเรียนผู้เรียนจะต้องอ่านและทำความเข้าใจบทเรียนก่อนที่จะฝึกทักษะอย่างอื่น วิธีการนี้อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้ไม่สมบูรณ์

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง เป็นช่วงระหว่างเปิดภาคเรียนฤดูร้อน ซึ่งเป็นระยะเวลาอันสั้น อาจส่งผลกระทบบกระเทือนในค่านิยมจิตใจของผู้ถูกทดสอบ เช่น วิตกกังวลว่าจะเรียนไม่ทันหลักสูตร อาจมีผลให้การทดสอบคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยเห็นว่า เรื่องที่ทำการวิจัยมีความสำคัญต่อการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษมาก และคาดว่าจะผลการศึกษาครั้งนี้จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในวงการศึกษาในระดับวิทยาลัยครูหลายประการ คือ

1. ผลการวิจัยทำให้ได้ความรู้วิชา "ภาษาอังกฤษ 3" ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.ตน)

2. ผลการวิจัยทำให้ได้เทคนิคการสอนภาษาอังกฤษด้วยสื่อผสม เพื่อปรับปรุงวิธีการสอนโดยใช้ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองและเป็นกลุ่ม

3. เพื่อเป็นแนวทางนำแนวความคิดมาเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากผู้สอนมาเป็นผู้สร้างสถานการณ์การเรียนการสอน และผู้ให้คำแนะนำในการเรียน

4. ระบบการใช้ชุดการสอนในศูนย์การเรียนจะช่วยแก้ปัญหาเด็กเรียนอ่อน เด็กขาดเรียน และการขาดแคลนครูได้

5. เพื่อเป็นการโน้มน้าวการเรียนการสอนในสถาบันฝึกหัดครู และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ให้มาใช้ในการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนมากขึ้น

6. ผลการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติการศึกษาของชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเรื่องวิธีสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การ เรียนจากเอกสาร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. ศึกษาหลักสูตร โครงการสอน และคู่มือครู ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จาก หนังสือ ชิงลิช พอร์ คอลเลค สคิว เค้นท์
3. แยกเนื้อหาวิชา "ภาษาอังกฤษ 3" ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.ศน) ออกเป็นหน่วยย่อย ๆ โดยกำหนดขอบเขตและเรียงลำดับเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะสร้าง และวิธีการสร้าง กำหนดจุดมุ่งหมายของสื่อผสมที่ต้องใช้ เพื่อผลิตเป็นชุดการสอน โดยแยกออกเป็นหน่วยย่อย
4. ทำการผลิตชุดการสอนจำนวน 4 ชุด และสร้างแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน บทเรียน เพื่อจะดูว่าได้ผลตรงเป้าหมายหรือไม่
5. ตัวอย่างประชากร ได้คัดเลือกจากนักศึกษาวิทยาลัยครู เชียงใหม่ ชั้น ป.กศ.ศน ปีที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 และวิชาภาษาอังกฤษ 2 มาแล้ว
6. วิธีดำเนินการทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การ เรียน วิชาภาษาอังกฤษ 3
 - 6.1 กำหนดจำนวนนักศึกษาและสถานที่ที่จะใช้ในการทดลองชุดการสอน ให้ นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียนบทเรียน
 - 6.2 ให้นักศึกษาเรียนบทเรียนจากชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์ การเรียน
 - 6.3 ให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดแต่ละศูนย์กิจกรรม และทำแบบทดสอบหลังเรียน บทเรียน
7. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การ เรียน โดยกำหนด การทดสอบเป็นชั้น ๆ ดังนี้
 - 7.1 ชั้นทดลองหนึ่งคือนึ่ง เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การ เรียน โดยให้นักศึกษาในการทดลองหนึ่งคน

7.2 ชั้นทดลองกลุ่มเล็ก เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน แก้ไขข้อความที่อ่านแล้วยากเกินไป เนื้อหามีคำศัพท์มากและยากเกินไป ภาพประกอบที่ไม่สื่อความหมาย แก้ไขความยาวของเนื้อหา และคิดว่าชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนได้มากขึ้นแค่ไหน ในการทดลองชั้นนี้ใช้นักศึกษา 8 - 10 คน

7.3 ชั้นทดลองภาคสนาม เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ในวิชา "ภาษาอังกฤษ 3" ในชั้นนำไปใช้จริง โดยใช้นักศึกษาเรียนชุดการสอนในชั้นนี้ใช้นักศึกษา 30 คน ในแต่ละหน่วย

8. หาประสิทธิภาพจากข้อมูลที่รวบรวมได้ในการทดลองทั้ง 2 ครั้งตามเกณฑ์ 90/90¹³

9. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อความสะดวกในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นความจำเป็นที่จะต้องอธิบายความหมายของศัพท์เฉพาะที่ใช้อยู่ ๗ คือ

ชุดการสอนสำหรับศูนย์การเรียน คือวัสดุทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่ช่วยเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยผู้เรียนจะรับรู้และเข้าใจเรื่องที่เรียน มีกิจกรรมที่ส่งเสริมประสบการณ์ทางการเรียนด้วยตนเอง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม จากสื่อการสอนที่จัดไว้เป็นชุดการเรียน

ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน คือลักษณะการจัดห้องเรียนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 4 - 6 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 6 - 8 แต่ละกลุ่มเรียกว่า ศูนย์กิจกรรม ใน

¹³ เป็รื่อง กุญฑ, "การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป," เอกสารประกอบการเรียนวิชา Multi-Media Approach for Programmed Instruction ของนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาโสภคคณศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาระสานมิตร, 2515. (อัครสานา), หนา 124-126.

แต่ละกลุ่มมีเนื้อหาและอุปกรณ์ต่าง ๆ กัน ผู้เรียนในห้องเรียนจะฉลัดเปลี่ยนกันเรียน และทำกิจกรรมในแต่ละศูนย์จนครบทุกศูนย์ กระบวนการเรียน ผู้เรียนจะเรียนโดยปรึกษากันเป็นกลุ่ม ครูเป็นแค่เพียงช่วยคอยแนะนำเล็ก ๆ น้อย ๆ ครูจึงทำหน้าที่ประสานงานและเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้

สื่อการสอน หมายถึง สื่อทัศนูปกรณ์ทุกชนิด ตลอดจนสถาบัน สถานที่และกิจกรรมทั่วไปที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน

วิชาภาษาอังกฤษ¹⁴ 3 คือวิชาบังคับในหมวดภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.ตน) บังคับให้ผู้ศึกษาตามหลักสูตรนี้ต้องเรียนภาษาอังกฤษ 5 วิชา โดยผู้เรียนต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1, 2, 3, 4, 5 ตามลำดับ วิชาละ 1 ภาคเรียน วิชาภาษาอังกฤษ 3 เน้นหนักการเรียนรู้อะส่วนประโยคที่เป็นมูลสารที่ยากขึ้นให้สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ทั้งในการพูดและการเขียน

แบบทดสอบ หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นสำหรับใช้วัดความรู้ของนักเรียนก่อนเรียนบทเรียน และใช้วัดความรู้หลังจากเรียนบทเรียนแล้ว

ประสิทธิภาพของชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน หมายถึง มาตรฐาน 90/90 ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

90 ตัวแรก หาได้โดยนำคำตอบที่นักศึกษาแต่ละคนตอบถูกในแบบฝึกหัดแต่ละศูนย์กิจกรรมมารวมกัน แล้วหาจำนวนคำตอบโดยเฉลี่ยที่นักเรียนทั้งหมดทำถูก แล้วจึงแปลงค่าที่ได้ให้เป็นร้อยละโดยเฉลี่ย

90 ตัวหลัง หาโดยนำเอาคะแนนแบบทดสอบที่นักศึกษาแต่ละคนทำหลังเรียนบทเรียนแล้วมารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนนักเรียนทั้งหมด แล้วจึงแปลงค่าที่ได้ให้เป็นร้อยละ ค่าที่ได้จะเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักเรียนทำได้

¹⁴กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดิม, หน้า 15-20.

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

การวิจัยในประเทศไทย

การวิจัยเรื่องการสร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนนี้ ยังไม่มีผู้ทำการวิจัยมาก่อนเลยในประเทศไทย การวิจัยเกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทยในหัวข้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องนี้มีดังนี้

ในปี พ.ศ. 2513 อุดม มุ่งเกษม¹⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การทดลองใช้เครื่องสอนประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7" โดยใช้เครื่องสอนประกอบการสอนของครู ปรากฏว่าเมื่อทดสอบผลสัมฤทธิ์จากการสอนเป็นเวลา 1 ภาคเรียน นักเรียนที่เรียนจากครูที่ใช้เครื่องสอนประกอบการสอนจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากครูที่ไม่ได้ใช้เครื่องประกอบการสอน

ในปี พ.ศ. 2514 เจื้อจันทร์ จงสถิตอยู่¹⁶ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โครงการการสอนอ่านภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการสอนอ่านที่ครูสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อศึกษาสภาพของครูอาจารย์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนอ่านในระดับนี้ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ผลการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินการสอน ครูมุ่งสอนให้นักเรียนอ่านออกเสียงได้ถูกต้องมากกว่ามุ่งให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่าน ครูส่วนใหญ่จะใช้การแปลให้นักเรียนฟังเป็นตอน ๆ ในการประเมินผล ครูส่วนใหญ่ ครูประเมินผลในด้านความเข้าใจในใจความของเรื่องมากกว่าเรื่องอื่น ปัญหา

¹⁵ อุดม มุ่งเกษม, "การทดลองโดยใช้เครื่องสอนประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาปีที่ 7" (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513).

¹⁶ เจื้อจันทร์ จงสถิตอยู่, "โครงการการสอนอ่านภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514) (อัคราเนา), หน้า 55.

เกี่ยวกับเรื่องอุปกรณ์การสอน พบว่า ครูอาจารย์ไม่มีเวลาเพียงพอในการทำอุปกรณ์การสอน ปัญหาในการอ่าน พบว่า นักเรียนประสบปัญหาเรื่องคำศัพท์มากที่สุด

ในปี พ.ศ. 2515 จรัสศรี วัฒนศักดิ์¹⁷ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "วิธีสอน แบบเรียนและบทเรียนประกอบที่ใช้ในการสอนเขียนภาษาอังกฤษในระดับวิทยาลัยครู" เพื่อศึกษาถึงวิธีการสอนแบบเรียนและบทเรียนประกอบที่ใช้ในการสอนเขียนภาษาอังกฤษในระดับวิทยาลัยครู ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามอาจารย์สอนภาษาอังกฤษในวิทยาลัยครู 4 แห่ง และทำการทดสอบนักศึกษา ป.กศ.สูง ปีที่ 2 วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิทยาลัยละ 30 คน ผลการวิจัยพบว่า วิธีสอนเขียนภาษาอังกฤษในวิทยาลัยครูที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ ให้ออกอนุเฉดหรือเรียงความ ตัวอย่าง เมื่อจะสอนเขียนชนิดหรือระดับใหม่ วิธีให้เติมคำในช่องว่างเพื่อทำให้เป็นประโยคอนุเฉด หรือเรียงความที่สมบูรณ์ วิธีให้นักศึกษาเขียนอนุเฉดหรือเรียงความในห้องเรียน โดยกำหนดหัวข้อเรื่องให้หลังจากอธิบายไวยากรณ์แล้ว วิธีให้เขียนอนุเฉดหรือเรียงความนอกห้องเรียน วิธีให้ค่านำหรือโครงสร้างมาแทนที่ในประโยคอนุเฉดหรือเรียงความตัวอย่าง และวิธีให้เขียนอนุเฉดหรือเรียงความต่อจากที่ขึ้นต้นเรื่องไว้ให้โดยให้คำศัพท์ และโครงสร้างที่จำเป็นในการเขียนเรื่องนั้น ๆ

ในปี พ.ศ. 2516 ปัทมา เทพอักษรพงศ์¹⁸ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสอนอ่านเอาเรื่องภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการกลุ่ม" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนวิชาอ่านเอาเรื่องภาษาอังกฤษโดยวิธีการกระบวนการกลุ่มและวิธีแปล และเพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียนต่อการสอนแบบกระบวนการ

¹⁷จรัสศรี วัฒนศักดิ์, "วิธีสอน แบบเรียนและบทเรียนประกอบที่ใช้ในการสอนเขียนภาษาอังกฤษในระดับวิทยาลัยครู" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515) (อัครสาเนา), หน้า 95-100.

¹⁸ปัทมา เทพอักษรพงศ์, "การสอนอ่านเอาเรื่องภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการกลุ่ม" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516), หน้า

การกลุ่ม ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดความรู้เดิมและแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลในการอ่านเอาเรื่อง ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน กลุ่มควบคุมสอนโดยวิธีการแปล ส่วนกลุ่มทดลองสอนโดยกระบวนการกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า สัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบกระบวนการกลุ่มไม่แตกต่างกับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแปล ส่วนเรื่องทัศนคติของนักเรียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ควรส่งเสริมวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่ม

ในปี พ.ศ. 2516 บุญเรือน พุฒนารณ¹⁹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "วิธีสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษระดับวิทยาลัยครู" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครใช้วิธีสอน แบบเรียน แบบฝึกหัดเสริม และหนังสืออ้างอิงใดบ้างในการสอนไวยากรณ์อังกฤษ และเพื่อศึกษาสัมฤทธิ์ผลในการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาคอนทุน ปีที่ 2 หลังจากได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบเรียน แบบฝึกหัดเสริม และหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ นั้นแล้ว ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ 1 ชุด และสร้างแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลในการใช้ไวยากรณ์อังกฤษของนักศึกษา ตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์ 30 คน และนักศึกษา 300 คน จากวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า ผู้เลือกแบบเรียนในการสอนคือ หัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ โดยเลือกแบบเรียนที่มีเนื้อหาเรียงตามลำดับความยากง่ายแบบเรียนที่ใช้ในการสอนไวยากรณ์ได้แก่ อิงลิช แกรมม่า พอร์ ไทย สปีคเกอร์ส ของ อังกาบ ผลการกุล และ แมรี่ส์ เบอร์ก (English Grammar for Thai Speakers by Angkab Palakornkul and Marlys Berg) กับ แพรคติส แอนด์ โปรเกรส ของ แอล จี อเล็กซานเดอร์ (Practice and Progress by L.G. Alexander)

¹⁹บุญเรือน พุฒนารณ, "วิธีสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษระดับวิทยาลัยครู" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516) (อัดสำเนา), หน้า 80-135.

หนังสือที่อาจารย์ส่วนใหญ่แนะนำให้ใช้เป็นแบบเรียนแทนเล่มที่ใช้ก็คือ สวานดุสิต แมททีเรียลส์ (Suan Dusit Materials) (ตีพิมพ์เป็นรูปเล่มชื่อ อิงลิช ฟอ คอลเลจ สติวเด้นท์ส (English for College Students) ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2517) ของ เทอร์รี่ แอล เฟรดริกสัน (Terry L. Fredrickson) แทน แพรคคิส แอนคโพรแกรส และ ซักเซส วิทท์ อิงลิช (Success with English) ของ เจ เอ บาร์เน็ตท, จีไอไฟไฟ โบตัน และ โทมัส กรีนวูด (J.A. Barnett, Geoffrey Broughton and Thomas Greenwood) แทน อิงลิช แกรมม่า ฟอ ไทย สปีคเกอร์ส แบบฝึกหัดเสริม อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้แบบฝึกหัดจากหนังสือ แมสเทอริง อเมริกัน อิงลิช ของ เฮเคน พิลกริม และ แฮกการ์ด (Mastering American English by Hayden, Pilgrim and Haggard) แรปิด รีวิว ออฟ เคอะ อิงลิช แกรมม่า ของ บีน ฟรานนินสกี (Rapid Review of the English Grammar by Jean Pranninskas) และ อิงลิช แกรมม่า ฟอ ไทย สปีคเกอร์ส และพบว่าอาจารย์เกือบทั้งหมดไม่ได้สอนตามลำดับชั้นอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่จะสอนและพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน เกี่ยวกับปัญหาในการสอนนั้น อาจารย์ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนมาก ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ควรแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ

ในปี พ.ศ. 2517 ยาใจ ชัยคุณานุกุล²¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำคุณศัพท์เปรียบเทียบชั้นกว่าโดยการเคมิจัจจัย" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนแบบโปรแกรมแบบเส้นตรง ตามมาตรฐาน 90/90 ผู้วิจัยได้รวบรวมเนื้อหาจากหนังสือ เคอะ ออกฟอर्ड อิงลิช คอर्स ฟอ ไทยแลนด์ เล่ม 1-3 (The Oxford English Course for Thailand Book I, II, And III) และหนังสือ อิงลิช แกรมม่า คริลล์ ฟอ ไทย

²¹ยาใจ ชัยคุณานุกุล, "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำคุณศัพท์เปรียบเทียบชั้นกว่าโดยการเคมิจัจจัย" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517) (อัครสำเนา).

สตีวเค้นท์ (English Grammar Drills for Thai Students) จัดเนื้อหาออกเป็น 5 ตอน มีทั้งหมด 257 กรอบ ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 95.51/87.40 บทเรียนแบบโปรแกรมนี้ช่วยให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 004323

ในปีเดียวกัน เสาวนีย์ ออสุวรรณ²² ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมภาษาอังกฤษเรื่อง การใช้กริยาใหญ่ของตามประธาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมและเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 ผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนแบบโปรแกรมจากหลักสูตรประมวลการสอบแบบเรียนภาษาอังกฤษ 3 เล่ม คือ 1. อะ ไคแรก เมธอร์ท อิงลิช คอร์ส เล่ม 3 (A Direct Method English Course (Revised Edition) Book III) 2. อิงลิช พอร์ ไทย สตีวเค้นท์ เล่ม 3 ของกรมวิชาการ พ.ศ. 2510 (English for Thai Students Book III) 3. อินเทอะมิ-จิต อิงลิช คอร์ส พอร์ ไทย สตีวเค้นท์ เล่ม 3 (Intermediate English Course for Thailand Book III) ผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนแบบโปรแกรมที่มีเนื้อหา 3 บท บทที่ 1 เรื่องการใช้กริยาใหญ่ของเมื่อประธานเป็นคำสรรพนาม บทที่ 2 เรื่องการใช้กริยาใหญ่ของเมื่อประธานประกอบด้วยคำนามหรือสรรพนามทั้งแท้สองตัวขึ้นไป บทที่ 3 เรื่องการใช้กริยาใหญ่ของในอนุประโยคที่ทำหน้าที่เป็นคุณศัพท์ ผู้วิจัยยังได้สร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจำนวน 63 ข้อ บทเรียนแบบโปรแกรมที่มีทั้งตัวอย่างและกฎเกณฑ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 237 กรอบ ผลการวิจัยปรากฏว่า บทเรียนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ และพบว่า เมื่อนักเรียนได้เรียนบทเรียนนี้แล้วมีพัฒนาการในการเรียนรู้เรื่องการใช้กริยาใหญ่ของตามประธานอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า บทเรียนแบบโปรแกรมสามารถช่วยให้นักเรียนได้เรียนเร็วหรือขาดความสนใจ ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ควรสนับสนุนการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพในเรื่องต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

²² เสาวนีย์ ออสุวรรณ, "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมภาษาอังกฤษเรื่อง "การใช้กริยาใหญ่ของตามประธาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517) (อัคราเนา).

ในปี พ.ศ. 2516 วนิกา นิมสมอ²³ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสอนชีววิทยาแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สี่ในท้องเรียนแบบศูนย์การเรียน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาชีววิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สี่จากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนกับการสอนแบบบรรยาย ผู้วิจัยได้ทดลองสอนวิชาชีววิทยา เรื่อง พารา-มีเซียม กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สี่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 50 คน กลุ่มทดลองทำการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน กลุ่มควบคุมสอนด้วยวิธีบรรยาย ในกลุ่มทดลองได้แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ 6 กลุ่ม แต่ละกลุ่มเรียนเนื้อหาแตกต่างกัน แต่อยู่ในเรื่องเดียวกัน โดยอาศัยสื่อการสอนที่วางแผนเพื่อให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง นักเรียนจะเปลี่ยนกลุ่มทุก ๆ 15 นาที จนศึกษาเนื้อหาทั้งหมดทุกกลุ่ม กลุ่มควบคุมทำการสอนในชั้นเรียนปกติ ด้วยวิธีบรรยาย โดยใช้สื่อการสอนประเภท โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบ หลังจากเรียนบทเรียนแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่มทันที เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ต่อมาอีก 1 สัปดาห์ทำการทดสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อดูความติดแน่นทนทานของการเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการเรียนทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบหาความแตกต่างของความมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยปรากฏว่า สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ไม่แตกต่างจากการสอนแบบบรรยายที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ส่วนที่เกี่ยวกับความติดแน่นทนทานในการจำเนื้อหานั้น นักเรียนที่เรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนสามารถจำได้มากกว่า

ในปี พ.ศ. 2517 แสงอรุณ โปร่งจรัส²⁴ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ประสิทธิภาพการสอนวิชาสังคมศึกษาในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนและห้องเรียนแบบธรรมดา ในระดับ

²³วนิกา นิมสมอ, "การสอนชีววิทยาแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516) (อัครสำเนา).

²⁴แสงอรุณ โปร่งจรัส, "ประสิทธิภาพการสอนวิชาสังคมศึกษาในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนและห้องเรียนแบบธรรมดาในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517) (อัครสำเนา).

ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
 วิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ 1 จากห้องเรียนแบบธรรมดาที่มีครู เป็นศูนย์กลาง
 และห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ผู้วิจัยได้ทดลองสอนวิชาสังคมศึกษากับนักศึกษาชั้น ป.กศ.
 ปีที่ 1 ของวิทยาลัยครูชนบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ
 30 คน กลุ่มควบคุมสอนด้วยวิธีบรรยาย กลุ่มทดลองทำการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การ
 เรียน ซึ่งแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มกิจกรรม 6 กลุ่ม แต่ละกลุ่มเรียนเนื้อหาแตกต่างกัน
 เกี่ยวกับประเทศออสเตรเลีย โดยอาศัยสื่อการสอนที่วางแผนไว้ในชุดการสอน เพื่อให้ศึกษา
 สามารถดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองและเป็นกลุ่ม นักศึกษาจะใช้เวลาประมาณ 25 นาที
 สำหรับประกอบกิจกรรมแต่ละอย่าง แล้วหมุนเวียนจากศูนย์กิจกรรมที่หนึ่ง ไปยังศูนย์กิจกรรม
 ที่สองจนกว่าจะครบทุกศูนย์ กลุ่มควบคุมนั้นนักศึกษาเรียนในชั้นเรียนธรรมดาจากอาจารย์ที่
 สอนด้วยวิธีบรรยายและใช้สื่อสามัญซึ่งไม่อยู่ในรูปของชุดการสอน ได้แก่ แผนที่ ลูกโลก
 รูปภาพ ฯลฯ ประกอบการสอนด้วย เมื่อเรียนจบแล้วผู้วิจัยได้ทำการทดสอบนักศึกษาทั้ง
 2 กลุ่มทันที เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน หนึ่งสัปดาห์ต่อมาจึงได้ทำการทดสอบ
 อีกครั้ง เพื่อดูความคงอยู่ในการจำของการเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาของทั้งสอง
 กลุ่มมาเปรียบเทียบตามระเบียบวิธีทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนจาก
 ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ซึ่งเรียนจากสื่อการสอนในรูปของชุดการสอนไม่แตกต่างจาก
 การสอนแบบธรรมดาที่ใช้สื่อการสอนสามัญ ได้แก่ แผนที่ ลูกโลก รูปภาพ ฯลฯ ที่ระดับความ
 มีนัยสำคัญ .05 แต่การเรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนทำให้นักศึกษาจดจำเนื้อหา
 ได้ยาวนานกว่าผู้เรียนจากห้องเรียนแบบธรรมดา นอกจากนี้นักศึกษายังได้มีโอกาสฝึกฝน
 การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การทำงานร่วมกับคนอื่น การแสวงหาความรู้ด้วย
 ตนเอง ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ครู อาจารย์ ควรได้รับการสนับสนุนให้ทำการสอนในห้อง
 เรียนแบบศูนย์การเรียนมากกว่าห้องเรียนแบบธรรมดา เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตแบบ
 ประชาธิปไตยที่นักเรียนนักศึกษาสามารถนำไปใช้ในวิถีประจำวันได้

การวิจัยของต่างประเทศ

ในปี 1971 เอลลีญา บรูซ มิคส์²⁴ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบวิธีสอนแบบใช้ชุดการเรียนกับวิธีสอนแบบธรรมดา" (Learning Packages Versus Conventional Method of Instruction) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการตัดสินใจว่า การใช้ชุดการสอนสำหรับสอนนักศึกษาครูมีประสิทธิภาพมากกว่าวิธีการสอนแบบธรรมดา ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยกับนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 144 คน แบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มควบคุมใช้เทคนิควิธีการสอนแบบธรรมดา และใช้ชุดการเรียนกับกลุ่มทดลองในการสอนวิชาเดียวกัน ทั้งสองกลุ่มทำข้อทดสอบก่อนและหลังเรียน เพื่อดูความก้าวหน้าและบันทึกเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า วิธีการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนด้วยวิธีธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเกี่ยวกับการสำรวจทัศนคติของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความคิดเพิ่มขึ้น สรุปผลได้ว่า วิธีสอนโดยการใช้ชุดการเรียนมีประสิทธิภาพเหนือกว่าวิธีสอนแบบธรรมดา

ในปี 1973 แอลเลน ยีน เบียร์ค แมคโดนัลด์²⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "พัฒนาการและการประเมินค่าของชุดการเรียนการสอนแบบใช้สื่อประสมเพื่อเรียนด้วยตนเอง สำหรับใช้กับการสอนภาษาอังกฤษแบบซ่อมเสริมในวิทยาลัยชุมชนมหานครนิวยอร์ก" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบเปรียบเทียบผลของความสำเร็จและทัศนคติของวิธีสอนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนแบบใช้สื่อประสมเพื่อเรียนด้วยตนเอง กับวิธีสอนแบบธรรมดาที่ใช้

²⁴Elija Bruce Meeks, "Learning Packages Versus Conventional Methods of Instruction," Dissertation Abstract, Vol. 32, No. 8 (1972), p. 4295A.

²⁵Ellen Jean Baird McDonald, "The Development and Evaluation of a Set of Multi-Media Self-Instructional Learning Activity Packages for Use in Remedial English at an Urban Community College," Dissertation Abstracts, Vol. 34, No. 4 (1973), p. 1590A.

บรรยายและอภิปราย ตัวอย่างประชากรในการวิจัย ใช้นักศึกษาจำนวน 126 คน แบ่ง
ตัวอย่างประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ทั้งสองกลุ่มได้รับการ
สอนเนื้อหาวิชาเดียวกัน โดยกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนโดยวิธีสอนแบบธรรมดา กลุ่ม
ทดลองดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนที่ใช้สื่อประสม 3 กลอง ผลการวิจัย
พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองแสดงให้เห็นว่าการเรียนโดยใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพกว่า
การสอนโดยวิธีธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนพบว่า
ผู้เรียนในกลุ่มทดลองมีทัศนคติในระดับที่สูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญในระดับ .05
แสดงให้เห็นว่า การสอนโดยวิธีใช้ชุดการเรียนการสอนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน
ของนักเรียน

คุรุณวิทย์วิทยธรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย